

Lausunto

3.3.2017

Dno HVK/72/2017

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YKSITYISTIELAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (LVM082:00/2015, LVM/2302/03/2015)

Huoltovarmuuskeskus (HVK) on tutustunut luonnokseen hallituksen esitykseksi yksityistielaiaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. HVK ottaa tehtävänsä mukaisesti lausunnossaan kantaa vain huoltovarmuuteen ja varautumiseen liittyviin näkökohtiin.

Yksityistiet kuuluvat osaksi yhteiskunnan liikenteen infrastruktuuria ja siten koko liikennejärjestelmää, jonka perustalle huoltovarmuus rakentuu. Lain tavoitteena on antaa edellytykset yksityistieverkon kehittämiselle ja ylläpidolle nykyisissä olosuhteissa, kun kaupungistumisen myötä on noussut esiin huoli yksityisteiden tienpito-osaamisen heikkenemisestä. Laissa korostetaan tieosakkaiden yksityistien tieoikeuden mukana syntyvää tienpitovelvoitetta. Yksityisteiden tienpito on tieosakkaiden vastuulla. He määrittävät tarvitsemansa tienpitotason ja rahoittavat sen pääosin itse. Tieosakkaiden nykyistä laajempi järjestäytyminen sekä mahdollinen tienpidon ulkoistaminen ja ammattimaistuminen varmistaisivat varmemmin riittävän tienhoitollisen tason.

Huoltovarmuuden kannalta yksityistieverkon kehittämisen ja tienpidon varmistamisen ohella lakiluonnoksen tärkeä merkitys on tieoikeuden määrittelyn laajentaminen siten, että tieoikeus perustettaisiin jatkossa kulkusoikeuden lisäksi myös sähkö- ja viestintäjohtojen ja muiden tien vaikutuspiiriin kiinteistöjen käyttöä palvelevien rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden (esim. vesi- ja jätevesi-infrastruktuurin) sijoittamista varten. Jatkossa tiekunta voisi antaa luvan johtojen sijoittamiseen yksityistien tiealueelle, jolloin yksittäisen osakkaan vastustus ei välttämättä rajoittaisi infrastruktuurin rakentamista. Tämä merkitsisi näiden rakenteiden rakentamisen sekä huolto- ja korjaustoimenpiteiden toteuttamisen nopeuttamista ja helpottamista, kun ne kulkisivat olemassa olevan tien sivussa.

Huoltovarmuuden kannalta tärkeitä ovat myös elinkeinoelämän (ml. metsä- ja biotalouden) kasvavat tarpeet sekä vakituisten asukkaiden ja kesämökkiläisten liikkumis- ja kuljetustarpeet. Yksityisteiden ylläpidon tason riittävyttä arvioitaessa on otettava huomioon myös turvallisuusnäkökohdat ja esim. palo- ja pelastusajoneuvojen kulkumahdollisuudet.

Lailla selkeytetään eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpitämisen ja liikkumisen suhteen. Ulkopuolisten on saatava lupa yksityistien käyttöön ja käytöstä voidaan periä maksu, mikäli käyttö selvästi lisää kunnossapitokustannuksia. Myös kunnat, maakunnat tai valtio voivat tietyissä tapauksissa tulla tieosakkain.

Maakuntaudistuksen myötä yksityisteiden hallinnointiin liittyvistä kysymyksistä vastaavat viranomaiset tulevat muuttumaan nykyisestä. Tämä saattaa lisätä jonkin verran tieosakkaiden kustannuksia esim. tietoimitusten osalta.

Kokonaisuutena Huoltovarmuuskeskus pitää lakiesitystä huoltovarmuuden kannalta tarkasteltuna positiivisena.

Huoltovarmuuskeskus

Raimo Luoma

Toimitusjohtaja

Raija Viljanen

Logistiikkapäällikkö